

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-03-08

§ 40

KS 84/17

Samrådsunderlag avseende rambudget för revision av GR 2018

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ställer sig tveksam till en höjning av anslaget till revisorerna, då detta höjdes 2016. Men är ändå beredd att följa förbundsfullmäktiges presidiums förslag.

Ärendet

Göteborgsregionens förbundsstyrelse har skickat förslag till samrådsunderlag avseende rambudget för revision av GR 2018 med önskemål om synpunkter senast 1 april 2017. Enligt revisionsreglemente för GR ansvarar förbundsfullmäktiges presidium för beredning av budget till revisorer (inom GR) och lekmannarevisorer (inom hel- och delägda bolag).

Inför 2018 har GRs revisorer lämnat in en begäran till förbundsfullmäktiges presidium, om sammanlagt 917 tkr varav 600 tkr till fördjupade granskningar. Förbundsfullmäktiges presidium har handlagt begäran och föreslår för 2018 ett revisionsanslag om sammanlagt 467 tkr varav 150 tkr för fördjupade granskningar, en höjning med 50 tkr jämfört med 2017.

Förslag till rambudget för revision kommer att behandlas av förbundsfullmäktige den 13 juni 2017.

Förslag till beslut

Ledamöternas förslag till beslut

Hans Bergfelt (M) föreslår att kommunstyrelsen ställer sig tveksam till en höjning av anslaget till revisorerna, då detta höjdes 2016. Men är ändå beredd att följa förbundsfullmäktiges presidiums förslag. Förslaget antas.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Utdrag ur protokoll (§ 198) från förbundsstyrelsens sammanträde fredagen 10 februari 2017 i stadshuset, Kungälv kommun

§ 198 Dnr: 2017-00014.021

Förslag till samrådsunderlag avseende revisionsbudget för GR 2018

Enligt revisionsreglemente för GR ansvarar förbundsfullmäktiges presidium för beredning av budget till revisorer (inom GR) och lekmannarevisorer (inom hel- och delägda bolag). För delägda företag ska presidiet samråda med andra ägare.

Inför 2018 har revisorerna lämnat in bilagt äskande av budget till förbundsfullmäktiges presidium, om sammanlagt 917 tkr varav 600 tkr till fördjupade granskningar.

Förbundsfullmäktiges presidium har berett budgetäskandet och föreslår för 2018 ett revisionsanslag om sammanlagt 467 tkr varav 150 tkr för fördjupade granskningar, en höjning med 50 tkr jämfört med 2017.

Förslag till rambudget för revision kommer att behandlas av förbundsfullmäktige den 13 juni 2017.

Beslut

Föreliggande samrådsunderlag för revisionsbudget 2018 översänds till medlemskommunerna med hemställan om synpunkter senast den 1 april 2017.

Denna protokollsparagraf justeras omedelbart.

Vid protokollet

Gunnel Rydberg

Just:

Justeras:

Jonas Ransgård

Dennis Jeryd

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på Göteborgs kommuns anslagstavla i februari 2017.

Rätt utdraget intygar:

Just:

Till

förbundsstyrelsen

Förslag till samrådsunderlag avseende revisionsbudget för GR 2018

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås översända föreliggande samrådsunderlag för revisionsbudget 2018 till medlemskommunerna med hemställan om synpunkter senast den 1 april 2017.

Sammanfattning

Enligt revisionsreglemente för GR ansvarar förbundsfullmäktiges presidium för beredning av budget till revisorer (inom GR) och lekmannarevisorer (inom hel- och delägda bolag). För delägda företag ska presidiet samråda med andra ägare.

Inför 2018 har revisorerna lämnat in bilagt äskande av budget till förbundsfullmäktiges presidium, om sammanlagt 917 tkr varav 600 tkr till fördjupade granskningar.

Förbundsfullmäktiges presidium har berett budgetäskandet och föreslår för 2018 ett revisionsanslag om sammanlagt 467 tkr varav 150 tkr för fördjupade granskningar, en höjning med 50 tkr jämfört med 2017.

Förslag till rambudget för revision kommer att behandlas av förbundsfullmäktige den 13 juni 2017.

Bakgrund

Enligt revisionsreglemente för GR ansvarar förbundsfullmäktiges presidium för beredning av budget till revisorer (inom GR) och lekmannarevisorer (inom hel- och delägda bolag). För delägda företag ska presidiet samråda med andra ägare.

Enligt *God revisionsred i kommunal verksamhet* svarar fullmäktige för att revisionen har tillräckliga resurser för att genomföra revisionsuppdraget enligt kommunallagen och god revisionsred. Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna kan avge ett väl underbyggt uttalande i revisionsberättelsen. Formerna för beredning av revisorernas budget regleras i revisionsreglementet. Revisorerna svarar för en väl underbyggd anslagsframställning som tar hänsyn till uppdragets omfattning och förutsättningar. Revisorerna tar utifrån lokala förutsättningar aktivt ställning till vad som är tillräcklig omfattning. Fullmäktige beslutar om revisionens budget, liksom för övriga verksamheter.

Före 2016 fanns inga fastställda rutiner för budgetberedning för revisionen inom GR utan den budgetram som fanns till förfogande inrymdes i den övergripande budgeten för förbundet. Under 2014-2015 uppmärksammade GRs förtroendevalda revisorer behovet av att definiera rutinerna för revisionens budgetberedning. Diskussioner fördes med förbundsfullmäktiges presidium kring arbetsformer för revisionen.

Inför 2016 framförde de förtroendevalda revisorerna ett äskande till förbundsfullmäktige, utöver den befintliga budgetramen för 2016, om 700 tkr för riktade granskningar. Förbundsfullmäktige beslutade i juni 2015 om en utökning av revisionsbudgeten för 2016 med 80 tkr vilket motsvarar den uppskattade nivån på revisionsbudgeten för fördjupade granskningar i anbudsunderlag inför upphandling av revision för mandatperioden.

För 2017 äskades medel till riktade granskningar om 600 tkr. I juni 2017 beslöt förbundsfullmäktige, efter att samråd skett med medlemskommunerna, om en budget för riktade granskningar för 2017 om 100 tkr.

Detaljbudget 2017 för revisionen framgår av tabell nedan.

Grupp	Konto	Budget 2017	Kommentar
Förtroendevalda revisorer	6411 Sociala avg. styrelsearv.	-40 008	Sociala avgifter arvoden 33%
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	-79 635	Fast arvode 15 927 kr/person
Förtroendevalda	7131 Styrelsearvode	-26 600	Förrättningsarvode 7 möten, 5 pers,

revisorer			halvdag (745 kr)
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	-15 000	Förlorad arbetsinkomst & reseersättning
Förtroendevalda revisorer	9410 Tjänster & Produkter internt	-4 235	Fika 7 möten 11 personer
Förtroendevalda revisorer	9412 Lokalhyra internt	-7 700	Lokal 7 möten
Förtroendevalda revisorer	Fördjupade granskningar	-100 000	Fördjupade granskningar
Förtroendevalda revisorer	Sakkunnigt biträde förvaltning	-39 600	Sakkunnigt biträde PWC
Förtroendevalda revisorer	Sakkunnigt biträde redovisning	-97 100	Auktoriserade revisorer E&Y
Förtroendevalda revisorer	Indexuppräknig för 2017 2 %	-7798	
		-417 676	

Äskande av revision 2018

Inför 2018 har revisorerna lämnat in bilagt äskande av budget till förbundsfullmäktiges presidium. I äskandet poängteras att den grundläggande basgranskningen av GR inte är tillräcklig för att revisorerna ska kunna uttala sig i ansvarsfrågan om huruvida verksamheten skötts på ett tillfredsställande sätt. Det framhålls att revisionen är en stödjande verksamhet som i förlängningen kan minska kostnader genom att processer förbättras. Riktade granskningar mot identifierade risker är nödvändiga för att revisorerna ska kunna uttala sig i enlighet med SKLs riktlinjer i [God revisionsred i kommunal verksamhet](#). Med stöd av PWC och E&Y har revisorerna under 2016 genomfört en risk- och väsentlighetsanalys samt där identifierat ett flertal riskområden där riktade granskningar är angelägna. Dessa framgår av bilagan.

Mot bakgrund av ovanstående beskrivning äskar GRs förtroendevalda revisorer revisionsbudget för 2018 enligt följande:

- 317 tkr för den grundläggande granskningen med utgångspunkt från detaljbudget 2017 (exklusive fördjupade granskningar à 100 tkr)
- 600 tkr för att genomföra 4-6 riktade granskningar utifrån identifierade riskområden, à en uppskattad kostnad på 150 tkr per projekt.

Sammanlagt äskande av revisionsbudget för 2017 blir därmed 917 tkr.

Förbundsfullmäktiges presidiums kommentarer samt förslag till beslut angående rambudget för revision 2017

Förbundsfullmäktiges presidium har berett revisorernas budgetäskande och kommenterar som följer.

Det är positivt att rutiner för revision har tydliggjorts och stärkts samt att budgetberedningen har tydliggjorts och sker utifrån fullmäktiges uppdrag. Det är också bra att en riskanalys gjorts och att riskområden för fördjupade granskningar identifierats.

Jämförelser med andra kommunförbund

Inför beredningen av revisionsbudget för GR 2017 gjordes jämförelser gjorts med ett par andra kommunförbund som då lämnade följande information om sin revisionsbudget:

Kommunförbundet Skåne: Kommunförbundet Skåne har inte budgeterat något specifikt för fördjupade granskningar. För 2014 hade kommunförbundet Skåne en total kostnad för revisionen med 335 tkr. Här ingår förutom kostnaden för det årliga avtalet även tillägg för rådgivnings- och konsulttjänster samt arvode till de förtroendevalda revisorerna. Detta motsvarar ungefär den budget som har avsatts för revision (350 tkr).

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL): Kommunförbundet har ingen specificerad budget för revision. Kontinuerliga möten sker där förbundsdirektören föredrar årets verksamhet och viktiga händelser. Tertialuppföljningarna delges både styrelse och revisorer. Vid bokslutsrevisionen kan de förtroendevalda revisorerna ibland ålägga yrkesrevisorerna att extra granska något specifikt kostnadsslag och får då sedan en redogörelse för hur det har sett ut.

Avstämning med Sveriges kommuner och landsting

En avstämning gjordes inför 2017 även med SKL (Sveriges kommuner och landsting) kring principer för revision av kommunalförbund och sammanfattningsvis sades då följande:

Grundfrågan är: vad behöver revisorerna veta för att kunna göra en ändamålsenlig granskning. Ser vi på utfallet för hela kommunkollektivet nationellt ligger revisionsdelen på ca 0,9 promille. Ser vi på utfallet bara för de mindre kommunerna blir andelen revision högre, ca 1,2 promille. Ju mindre organisation, desto större andel till revision. Det finns inga särskilda studier gjorda på kommunalförbund utan GR kan betraktas som en mindre kommun i det här fallet, även om vårt uppdrag skiljer sig från en kommun på olika sätt.

GR har under 2015 inte haft någon tydliggjord budget för den grundläggande granskningen och ingen alls för fördjupad granskning. För 2016 är budgeten nu tydliggjord och summan 80 tkr för fördjupade

granskningar är beslutad. Det är svårt att höja anslagen för mycket på en gång utan kanske mer realistiskt att höja steg för steg, över tid. Efterhand kan den stegvisa utvecklingen och hur revisorerna förvaltar tilldelade medel utvärderas.

***Kommentarer från förbundsfullmäktiges presidium kring
äskande av budget 2018***

Presidiet finner äskandet om 317 tkr för den grundläggande granskningen med utgångspunkt från detaljbudget 2017 rimligt. Vad gäller den fördjupade granskningen bedömer förbundsfullmäktiges presidium, mot bakgrund av ovanstående, att revisorernas hela äskande i dagsläget inte kan tillmötesgåas med hänsyn tagen till nuvarande budgetnivå för revision och nivån på medlemskommunernas avgift till GR samt att GRs verksamhet inte ska bli lidande av en alltför kraftig höjning av revisionsanslaget.

Förbundsfullmäktiges presidium föreslår för 2018 ett anslag om 150 tkr för fördjupade granskningar, en höjning med 50 tkr jämfört med 2017.

Förslag till revisionsbudget för GR kommer att behandlas av förbundsfullmäktige den 13 juni 2017.

Göteborg 2017-01-12

Stefan Gustafsson, fullmäktiges ordförande
Elisabet Rothenberg, fullmäktiges vice ordförande

/Gunnel Rydberg

Till förbundsfullmäktiges presidium

Äskande av budget för revision av GR 2018

Bakgrund

Enligt revisionsreglemente för GR ansvarar förbundsfullmäktiges presidium för beredning av budget till revisorerna och lekmannarevisorerna. För delägda företag ska presidiet samråda med andra ägare.

Före 2016 fanns inga särskilda rutiner för budgetberedning för revisionen inom GR utan den budgetram som fanns till förfogande inrymdes i den övergripande budgeten för förbundet. Under 2014-2015 uppmärksammade revisorerna behovet av särskilda rutiner för revisionens budgetberedning. Inför 2016 framförde de förtroendevalda revisorerna ett äskande till förbundsfullmäktige, utöver den befintliga budgetramen för 2016, om 700 tkr för riktade granskningar. Förbundsfullmäktige tillmötesgick inte detta äskande utan beslutade i juni 2015 om en utökning av revisionsbudgeten för 2016 med 80 tkr vilket motsvarar den uppskattade nivån på revisionsbudgeten för fördjupade granskningar i anbudsunderlag inför upphandling av revision för mandatperioden.

För 2017 äskades medel till riktade granskningar om 600 tkr. Efter att samråd skett med medlemskommunerna beslöt förbundsfullmäktige i juni 2016 om en budget för riktade granskningar för 2017 om 100 tkr.

Äskande av revisionsbudget 2018

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer förbundsfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten. Vi revisorer menar att den grundläggande basgranskningen inte är tillräcklig för att vi ska kunna uttala oss i ansvarsfrågan om huruvida verksamheten skötts på ett tillfredsställande sätt. Revisionen är en stödjande verksamhet som i förlängningen kan minska kostnader genom att processer förbättras. Riktade granskningar mot identifierade risker är nödvändiga för att revisorerna ska kunna uttala sig i enlighet med SKLs riktlinjer i [God revisionsred i kommunal verksamhet](#).

Med stöd av PWC och E&Y genomförde vi under 2016 en risk- och väsentlighetsanalys och identifierade ett flertal riskområden där riktade granskningar är angelägna.

Följande områden har identifierats:

- Projektstyrning
- Förbundsstyrelse – styrgrupper - bolag. Styrning och uppföljning. Ärendehantering.
- Delegation
- Uppföljning av projektredovisningen enligt E&Y-rapport – identifierade brister, åtgärder
- Målstyrning kontra förtydligade målsättningar 2016
- GRs rapportering till medlemskommunerna och vice versa
- IT-säkerheten – behörigheter när folk slutar, tillgång till program, sekretess, fasta data
- Hantering av personuppgifter i förhållande till nytt regelverk (PUL)
- Attestordning
- Avtalshantering samt inköpsrutiner
- Läromedel – in house, kontrollkriteriet
- Arvoden till förtroendevalda
- Styrande dokument och policys samt deras efterlevnad.

Utifrån denna lista har vi revisorer beslutat att under 2016 genomföra en riktad granskning vad gäller IT-säkerheten inom GR – behörigheter, sekretess, fasta data etc. I övrigt kvarstår behoven av granskningar enligt ovanstående lista.

En utgångspunkt för äskande av revisionsbudget 2018 är detaljbudget 2017 för revisionen som framgår av tabell nedan:

Grupp	Konto	Budget 2017	Kommentar
Förtroendevalda revisorer	6411 Sociala avg. styrelsearv.	-40 008	Sociala avgifter arvoden 33%
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	-79 635	Fast arvode 15 927 kr/person
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	-26 600	Förrättningsarvode 7 möten, 5 pers, halvdag (745 kr)
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	-15 000	Förlorad arbetsinkomst & reseersättning
Förtroendevalda revisorer	9410 Tjänster & Produkter internt	-4 235	Fika 7 möten 11 personer
Förtroendevalda revisorer	9412 Lokalhyra internt	-7 700	Lokal 7 möten
Förtroendevalda revisorer	Fördjupade granskningar	-100 000	Fördjupade granskningar
Förtroendevalda revisorer	Sakkunnigt biträde förvaltning	-39 600	Sakkunnigt biträde PWC
Förtroendevalda revisorer	Sakkunnigt biträde redovisning	-97 100	Auktoriserade revisorer E&Y
Förtroendevalda revisorer	Indexuppräknig för 2017 2 %	-7798	
		-417 676	

Mot bakgrund av ovanstående beskrivning äskar vi revisionsbudget för 2018 enligt följande:

- För den grundläggande granskningen äskar vi 317 tkr, med utgångspunkt från detaljbudget 2017 i tabell ovan (exklusive fördjupade granskningar à 100 tkr)
- För att genomföra 4-6 riktade granskningar utifrån ovanstående identifierade riskområden, à en uppskattad kostnad på 150 tkr per projekt, äskar vi 600 tkr.

Vårt sammanlagda äskande av revisionsbudget för 2018 blir därmed 917 tkr.

Göteborg 2017-01-03

GRs förtroendevalda revisorer

Genom

Thomas Svensson, ordförande

Christina Carlsson, vice ordförande